

Kommunerna får inte BDT-sig hur som helst!

Vi har kommit i kontakt med ett antal ärenden där kommunala miljönämnder förelägger enskilda fastighetsägare att åtgärda sina BDT-avlopp (Bad, Disk och Tvättvatten). Detta gör man samtidigt som ledande naturvetare är helt överens om att utsläppen av näringsämnen från BDT i princip är helt försumbara, och att mängden virus och smittämnen inte är relevant så länge som inte utsläppen sker mycket nära en vattentäkt eller en badplats. Som företrädare för en länsstyrelse sa på ett seminarium om just BDT-avlopp för ett år sedan: Har inte kommunerna annat för sig?

Istället för att ge sig på dåligt renade utsläpp av WC-vatten, där såväl kväve, fosfor, BOD, virus och smittämnen släpps ut, så tvingar man privatpersoner att betala dyra pengar för ofta helt onödigt rening.

Många kommuner förbjuder befintliga markbäddar och infiltrationer för BDT-vatten enbart på grund av att dessa uppnått en viss ålder. Detta är felaktigt och strider mot vedertagen kunskap om hur markbaserad rening fungerar. Vi ser också allt fler ärenden där kommuner ”tvingar” fram minireningsverk och skrymmande anläggningar med markbäddar eller infiltrationer för att omhänderta små skvättar disk- och duschvatten från enkla sommarboenden. Det finns t.o.m. ärenden där fastighetsägare som släpper ut WC-vatten (urin och fekalier) till en slutna tank, varifrån den körs till kommunalt reningsverk, ändå av kommunen tvingas anslutas BDT-avloppet till det kommunala nätet eller att installera en markbädd, trots att BDT-vattnet oftare är renare än det WC-vatten som på andra fastigheter passerat en markinfiltration.

Dessvärre lever också många länsstyrelser och mark- och miljödomstolar kvar i en förlegad syn, där man målar upp dessa avloppsutsläpp som högriskobjekt. Det måste bli ändring! Det handlar dels om att hushålla medskattemedel, men framförallt om att inte enskilda personer ska tvingas till kostsamma åtgärder helt i onödan. Rent juridiskt handlar det om att dessa krav inte är rimliga att ställa, enligt 2 kap. 7 § MB.

En ytterligare negativeffekt av att myndigheternas agerande mot de befintliga BDT -avloppen är att fastighetsägarna istället väljer att också ansluta sina WC-avlopp till den nya anläggningen. Det blir ju ändå inte dyrare för fastighetsägaren resonerar man, men baksidan är att det leder till ökad vattenförbrukning, större risk för utsläpp och smittspridning och förstörda vattentäkter i omgivningen.

Vår uppfattning är att nästan alla fastighetsägare verkligen vill ta ansvar för att deras avlopp inte ska förorena miljön, men man vill att kraven på skyddsåtgärder skall vara logiska och rimliga. När fastighetsägaren ställs inför kravet att investera i en ny anläggning för kanske hundra tusen kronor i syfte att

ta bort några hundratals gram fosfor, upplevs detta av fastighetsägaren (med rätta) varken som logiskt eller som rimligt. Att i sådana lägen ändå tvinga fastighetsägare till åtgärder undergräver tilltron till myndigheten agerande och dess miljöarbete

Det andra vi vänder oss mot är att kommunerna – inte minst i ärenden om enskilda avlopp - verkar vara rädda för att fatta korrekta formulerade beslut. Istället för att fatta motiverade och välgrundade beslut där myndigheten är tydlig med att det går att överklaga, sänder man ut luddiga signaler genom ”informationsskrifter” eller ”inspektionsrapporter” som visserligen saknar rättslig verkan men som av den enskilde uppfattas som juridiskt bindande. Regeringsrätten, numera Högsta förvaltningsdomstolen, har (RÅ 2004 ref8)klart sagt att om en myndighet vill att en enskild ska bete sig på visst sätt så ska det ske genom ett föreläggande, med alla de delar ett sådant ska bestå av. Allt annat är rättsosäkert. Mark- och miljööverdomstolen håller med om detta, se MÖD 2305-05 liksom JO se t.ex. beslut JO 5205-2004. Vi menar att myndigheterna måste sluta med att spela på medborgarnas respekt och rädsla för rättssystemet.

Se förre JO Hans Ragnemalm i Förvaltningsrättslig tidskrift 4:2005.

Vi vill att kommunerna slutar med sina obefogade förelägganden om BDT-avlopp, och vi vill att kommunerna är tydliga när man vill att enskilda ska ändra sig. Skriv beslut så som miljöbalken och förvaltningslagen kräver!

Jonas Christensen

Peter Ridderstolpe

Jur. dr

Fil lic

Ekolagen Miljöjuridik AB

WRS Uppsala AB